

Turritella (Haustator) vanderfeeni, nov. spec.

door

C. BRAKMAN.

Tot de vele verrassingen, die de schelpenzuigers uit de Westerschelde hebben opgeleverd, behoort een groep penhorens, die typisch verschillen van alle bekende West-Europeesche pliocene *Turritella's*. Daar zij opgezogen zijn met andere boven- en middenpliocene schelpen, lijkt het waarschijnlijk, dat zij tot één dezer geologische formaties behooren, hoewel de kans niet geheel is uitgesloten, dat zij van jongeren datum zijn. Opmerkelijk is, dat zij op de Kaloot, waar de Antwerpensche vorm van *Turritella incrassata* bij honderdtallen is verzameld, practisch niet voorkomen. Volgens mededeeling van den kapitein van den schelpenzuiger zijn ze afkomstig uit een gebied, dat eenige kilometers oostwaarts van de Kaloot ligt. Daar er veel niet gerolde exemplaren bij zijn, is het aannemelijk, dat zij ter plaatse geleefd hebben. Aanvankelijk vermoedde ik, dat ze behoorden tot één der groepen *Turritella planispira* of *T. marginalis*. De spiraalstreping is echter veel fijner, dan bij deze soorten. Ze zijn versierd met ongeveer 18 à 24 zeer fijne spiraalribben per omgang, die gelijken op de streping tusschen de grovere ribben van *T. incrassata* (J. S o w e r b y), aan welke soort de nieuwe vorm duidelijk verwant is. Van de typische vorm van *incrassata* verschillen zij hierin, dat de hoofdribben geheel ontbreken; de omgangen zijn vlak, behalve dat bij sommige exemplaren een nauwelijks zichtbare kam voorkomt midden op de omgang. De winding is daardoor zuiver of bijna zuiver conisch. Ze zijn iets kleiner dan *incrassata*.

Waar zij onderling weinig variëeren, in flink aantal voorkomen — de Heer S l a b b e r te Middelburg en ik hebben er ieder ± 200 —, terwijl overgangsvormen tot de gewone vorm van *Turritella incrassata* niet gevonden zijn, heb ik niet gearzeld ze als een zelfstandige groep op te vatten en ze te noemen naar mijn vriend en medeconservator, den Heer P. J. v a n d e r F e e n J r.

Fig 2, pl. 42 uit H a r m e r, Pliocene Mollusca, geeft een forskere vorm, die er overigens op gelijkt, maar die wij toch met H a r m e r tot *incrassata* zouden rekenen en waarschijn-

lijk een toevallige afwijking is. Onze soort is veel dunner en brozer, wat goed uitkwam, toen de Heer Slabber doorsneden van beide soorten vervaardigde.

Vermoedelijk is *Turritella vanderfeeni* jonger dan *incrassata* en evenals deze uitgestorven.

Differentiaaldiagnose voor *Turritella incrassata* (J. Sowerby) en *T. vanderfeeni* nov. spec.

Turritella incrassata

1. Lengte 40-65 mm (H a r m e r).
2. Tophoek (afgezien van de eerste vijf omgangen) 14° en meer.
3. Schelp tamelijk stevig en dikwandig; (veel tamelijk complete exemplaren).
4. Meestal drie duidelijke ribben, waarvan de bovenste het minst ontwikkeld. Profiel sterk geaccidenteerd.
5. Fijne spiraalstrepen op de omgangen.
6. Basis van de schelp iets bol met fijne spiraalstrepen, die afwisselend meer en minder ontwikkeld zijn, waardoor lichte spiraalvelden ontstaan.

Turritella vanderfeeni

1. Lengte $\pm$ 10 mm korter.
2. Tophoek (idem) 13° en minder.
3. Schelp teer en dunwandig; (laatste omgang van bijna alle exemplaren ernstig geschonden of ontbrekend).
4. Geen duidelijke ribben. Profiel bijna vlak.
5. Idem, maar iets grover ontwikkeld.
6. Basis vlak of iets hol met fijne regelmatiger ontwikkelde spiraalstrepen.

Er komt in gering aantal een variëteit voor, waarbij de omgangen van onder duidelijk uitspringen boven den bovenkant van de volgenden, zoodat het profiel gezaagd is.

Wij noemen deze variëteit: *Turritella vanderfeeni* var. *slabberi* nov. var., naar onzen vriend en medewerker, den Heer A. Slabber.